

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint Ступінь вищої освіти	Alapképzés (BA) бакалавр	Tagozat Форма навчання	Nappali Денна	Tanév/félév Навчальний рік/семестр	2021-2022 I
--	---------------------------------	----------------------------------	-------------------------	--	-----------------------

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe Назва навчальної дисципліни	Funkcionális stilsztika Функціональна стилістика
Tanszék Кафедра	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program Освітня програма	
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka) Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 16 Szeminárium/gyakorlat: 44 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 60 Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Kreditív ECTS: 4 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 44 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 60
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím) Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Gazdag Vilmos, PhD gazdag.vilmos@kmf.org.ua Газдаг Вільмош Вільмошович, доктор філософії gazdag.vilmos@kmf.org.ua

<p>A tantárgy előkövetelményei</p> <p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>A tantárgynak nincsenek előkövetelményei</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>Célja: hallgatók megismerkedjenek a stilisztika és retorika kialakulásának főbb állomásaival és a tudományterületek alapkategóriáival.</p> <p>Feladatai: Bemutatni a stilisztika szemléletformáit, alapkategóriáit. Megismertetni a hallgatókat a különböző stilisztikai fogalmak gyakorlati alkalmazásának kritériumaival. Megismertetni a hallgatókat a retorika helyével a tudományok rendszerében és oktathatóságának feltételeivel; bemutatni a retorika szemléletformáit, alapkategóriáit; megismertetni a hallgatókat a különböző retorikai fogalmak gyakorlati alkalmazásának kritériumaival.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: A szituatív nyelvhasználat fontosságának felismerése, s az ahhoz való igazodás képességének a kialakítása; a kommunikációs helyzetekben adekvát nyelvi-stilisztikai készségek kialakítása; a nyelvi és a kommunikatív kompetencia fejlesztése; a nonverbális kommunikációs eszközök és a szupraszegmentális tényezők magabiztos felhasználása; az élőszavas és írott szövegek magabiztos elkészítésének képessége; a vitakészség fejlesztése; a beszéddel való meggyőzés képességének kialakítása; az érvek körültekintő használatának elsajátítása.</p> <p>Főbb témakörei: A stílus fogalma. A nyelvi stílus. A stílus mint a nyelv használatának megnyilvánulása. Stilisztika és retorika kapcsolata. A stíléma vagy stílus eszköz fogalma. A stilisztikum. A stílusérték. Alkalmi és állandó stílusérték. Az adekvát és inadekvát stílus fogalma. A négy stíluserej fogalma és szerepe a megnyilatkozásban. A nyelv és a kommunikáció. A nyelvi funkciók. A kommunikáció szabályai. A kommunikatív kompetencia. A funkcionális stilisztika. A beszélt és írott stílusrétegek. Művészi és nem művészi stílus. A beszéd fajták: a) Törvényszéki beszéd, <i>genus iudiciale</i>, b) Tanácskozó beszéd, <i>genus deliberativum</i>, c) Bemutató beszéd, <i>genus demonstrativum</i>. A szóbeli beszéd elkészítésének munkarendje – <i>officia oratoria</i>. A szóbeli beszéd három fő feladata. A szóbeli beszéd részei. Az érvek fajtái. A négy stíluserej. A retorika és a kommunikáció. A kommunikációs helyzet és a partnerviszonyok. A beszéd nem nyelvi jegyei. A mondat- és szövegfonetikai eszközök, a mimika, a gesztusok, a testtartás szerepe a beszédben. A társalgási stílus. A társalgás hangneme. A társalgás résztvevői és témaköre. A társalgási stílus műfajai. Elbeszélés, párbeszéd és magánlevél. A napló. A társalgási stílus újabb (digitális) műfajai. A társalgási stílus nyelvi jellemzői. A nem nyelvi jelek szerepe a társalgásban. Mimika, gesztusok, kinezika. A szolidaritás és udvariasság a társalgásban. A köszöntés és megszólítás. A tegezés és magázás a társalgásban. A közéleti szóbeliség. A nyilvános beszéd és kötöttségei. A szóbeli és az előadói stílus fogalma és különbségei. A közéleti szóbeliség nyelvi jellemzői. A közéleti szóbeliség műfajai. A vita és a megbeszélés. A felszólalás, a hozzászólás, a felelet.</p>

<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A tantárgy beszámolóval zárul. A gyakorlati munkák során megszerzhető maximálisan 50 pont. A beszámólón megszerzhető 50 pont.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület:</p> <p>Google Classroom: Nappali tagozat: 5s4qbk7 Levelező tagozat: k66gynk</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Aczél Petra - Bencze Lóránt 2007: <i>Hatékonyág és meggyőzés a kommunikációban. Gyakorlati retorika.</i> A Zsigmond Király Főiskola és a L'Harmattan Kiadó közös sorozata.</p> <p>Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra 2004: <i>Retorika</i>, Osiris Kiadó, Budapest. 2004.</p> <p>Bencédy József 2008: <i>Retorika Gyakorlati útmutató</i>, Budapest, Tinta Könyvkiadó.</p> <p>Beregszászi Anikó – Gazdag Vilmos 2020: <i>Előadásvázlatok a Retorika alapjai c. tantárgyból filológus hallgatók számára.</i> II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász.</p> <p>Beregszászi Anikó – Gazdag Vilmos 2020: <i>Előadásvázlatok a Stilisztika c. tantárgyból filológus hallgatók számára.</i> II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász 2020.</p> <p>Beregszászi Anikó – Gazdag Vilmos 2020: <i>Szemináriumi feladatok gyűjteménye a Stilisztika c. tantárgyból filológus hallgatók számára.</i> II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász 2020.</p> <p>Beregszászi Anikó – Gazdag Vilmos 2020: <i>Szemináriumi feladatok gyűjteménye a Retorika alapjai c. tantárgyból filológus hallgatók számára.</i> II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász.</p> <p>Gáspári László 1987: <i>Retorika.</i> Egységes főiskolai jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Kapitány Ágnes–Kapitány Gábor 1999: <i>Tömegkommunikáció.</i> MÚOSz Budapest.</p> <p>Michael Burke ed. 2017: <i>The Routledge Handbook of Stylistics.</i> By Routledge Taylos & Francis Group, 2017.</p> <p>Pléh Csaba – Síklaki István –Terestyéni Tamás (szerk.) 1997: <i>Nyelv – Kommunikáció – Cselekvés.</i> Osiris Kiadó, Budapest.</p> <p>Pléh Csaba – Terestyéni Tamás 1973: <i>Beszédaktus – Kommunikáció – Interakció.</i> Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.</p> <p>Szabó G. Zoltán–Szörényi László 1988 (új kiadás 1999): <i>Kis magyar retorika – Bevezetés az irodalmi retorikába.</i> (Nemzeti) Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Szabó G. Zoltán–Szörényi László 2020: <i>Kis magyar retorika.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest</p> <p>Szabó Katalin 1997: <i>Kommunikáció felsőfokon.</i> Kossuth Kiadó, Budapest.</p> <p>Szálkáné Gyapay Márta 1999: <i>Gyakorlati retorika.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Szathmári István 2005: <i>A magyar stilisztika a kezdetektől a XX. század végéig.</i> Tinta Könyvkiadó, Budapest.</p>

	<p>Szikszaíné Nagy Irma 2007: <i>Magyar stílisztika</i>. Osiris Kiadó, Budapest.</p> <p>Szikszaíné Nagy Irma 2011: <i>Stíluselemzés, stílusértékelés, stílusművelés</i>. Stílisztikai gyakorlókönyv, Dupress Kiadó.</p> <p><i>Szónokok, előadók kézikönyve</i>. 1975: Kossuth Könyvkiadó, Budapest.</p> <p>Tolcsvai Nagy Gábor 1994: <i>A szövegek világa</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Wacha Imre 1994: <i>A korszerű retorika alapjai</i>. Szemimpex Kiadó, Budapest.</p>
--	--